

Cisterna romana del conjunt monumental d'Olèrdola

Olèrdola

Ubicació

Comarca:	Alt Penedès
Lloc/Adreça:	A la muntanya d'Olèrdola, a la part baixa de la plataforma rocosa, prop de la cinglera de ponent.
Emplaçament	Accés per la carretera comarcal C-15, a 1,5 km del desviament de la carretera.

Coordenades:

Latitud:	41.30343
Longitud:	1.70873
UTM Est (X):	391901
UTM Nord (Y):	4573246

Classificació

Número de fitxa	08145-6
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Antic Romà
Segle	I aC
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIN
Europea – Atributs inspire:	National Monument Record – Assentament (jaciment)
Observacions protecció:	BCIN R-I-55-0024. Decret de 3 de juny de 1931(Gaceta de Madrid, núm. 155)
Data aprovació:	dc., 03/06/1931 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Científic
Titularitat	Pública
Titular:	Museu d'Arqueologia de Catalunya (Generalitat de Catalunya)

Fitxes associades:

[Conjunt Monumental d'Olèrdola](#)

[Castell d'Olèrdola](#)

[Muralla romana d'Olèrdola](#)

Autoria de la fitxa Tríade scp

Data de registre de la fitxa: dj., 24/05/2001 - 02:00

Autoria de la darrera revisió:

Marta Lloret Blackburn-Antequem, S.L.

Data de la darrera revisió: dc., 22/04/2020 - 09:00

Descripció

Es tracta d'un gran aljub tallat a la roca calcària i amb una capacitat per emmagatzemar fins a 350 metres cúbics d'aigua. Les seves mesures són 16,40 x 6,50 x 3,70 metres. A l'interior hi ha una escala, també tallada a la roca, surt de l'angle est i arriba fins a la base. Entorn del dipòsit es poden observar diversos tipus d'encaixos i retalls de la roca, testimonis d'una antiga coberta de fusta. A l'esquerra del dipòsit, continuant el camí central que puja des de la porta d'entrada, es troben els graons d'una escala que formarien part de l'antic camí i que acomplien la funció d'esmoreir la velocitat de l'aigua de pluja en arribar a la bassa de decantació. A ponent de la cisterna hi ha un espai de considerables dimensions en el qual, sobre la roca allisada (amb un fort pendent vers al nord), destaquen elements diversos tallats a la roca i possiblement relacionats amb les tasques de premsat: cubetes circulars (bases de les premses), encaixos per als arbres de la premsa, forats de pal, basses, parets remuntades per murs de pedra i una escala d'obra.

Història

Entre la fi del segle II i els inicis del segle I aC, els romans elegiren la muntanya d'Olèrdola per aixecar-hi una fortificació, valorant l'excepcionalitat de l'emplaçament, amb una fàcil defensa i una situació privilegiada de domini respecte la plana. L'establiment militar s'ha de relacionar amb la necessitat de control d'un territori estratègic en la comunicació nord-sud de la costa mediterrània com és la Plana del Penedès. La cisterna recollia l'aigua de pluja de la part superior de la muntanya, que canalitzada a través de dos canals que la conduïen fins a una bassa de decantació situada davant de la cisterna. Aquesta bassa feia de filtre, quedant-hi dipositades pedres i fang i passant l'aigua neta, a través d'un sobreeixidor, cap a la gran cisterna.

Bibliografia

A.A.V.V (1992). Catalunya Romànica. El Penedès. L'Anoia. Enciclopèdia Catalana, Barcelona. ALEGRET i VILARO, P. (1903). Monografia sobre la antiguitat de la ruïnes de Sant Miquel d'Olèrdola, Vilafranca. BATISTA, R.; MOLIST, N.; ROVIRA, J. (1990). "El Conjunt monumental d'Olèrdola: les darreres campanyes d'excavacions (1983-1989)", a Tribuna d'Arqueologia, 1989.1990, Barcelona. BARRAL i ALTEX, X. (1981). L'art preromànic a Catalunya s. IX-X, Edicions 62, Barcelona. BONNASSIE, P (1979-81). Catalunya mil anys enrera (segles X-XI), 2 vols., Edicions 62, Barcelona. FREIXAS I MIRET (1893). Monografia sobre Sant Miquel d'Olèrdola, Tipolitografia de Lluís Tasso, Barcelona. C.P.R (1995). Corpus de Pintures Rupestres, vol III. Fasc. 3: "Cova de Segarrull"; Fasc. 4: "Abric de Can Castellví", Fasc. 5: "Abric de Can Ximet", Generalitat de Catalunya, Barcelona. JUNYENT, E (1980). L'arquitectura religiosa abans del romànic, Editorial Curial i Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona. MILA I

FONTANALS (1855). "Apuntes Históricos sobre Olérdula", a Memorias de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona, t. II, Barcelona. MILA I FONTANALS (1869). "Apuntes Históricos sobre Olérdula", a Memorias de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona, t. III, Barcelona. MILA I FONTANALS, M. (1880). Olérdula. Apéndice. Memoria impresa en el tomo II, Imprenta de Jaime Jepús, Barcelona. MOLIST i CAPELLA, N. (1996). "Les necròpolis altmedievals d'Olèrdola", a Miscel·lania Arqueològica (1996-1997). Museu d'Arqueologia de Catalunya, Barcelona. MOLIST i CAPELLA, N. (1999). Olèrdola. Guies del Museu d'Arqueologia de Catalunya, Museu d'Arqueologia de Catalunya, Edicions El Mèdol, Tarragona. MUNTANER, IGNASI M^a (1995). El terme d'Olèrdola en el segle X. Segons el document de dotació de l'església de Sant Miquel, Institut d'Estudis Penedesencs, vol. 91 -Estudis i Documents VIII-, Vilanova i la Geltrú. PUIG I CADAFALCH, J.; FALGUERA, A. de; GODAY, J. (1909). L'arquitectura romànica a Catalunya, Barcelona (3 vols. en 4 toms), I.E.C. 1909-1918. Reprint., Barcelona, 1983. RIPOLL, E (1977). Olèrdola. Història de la ciutat i guia de Conjunt Monumental i Museu Monogràfic, Diputació de Barcelona, Barcelona. ROSSELLÓ RAVENTÓS, Joan (1986). Inventari de patrimoni arquitectònic de Catalunya. L'Alt Penedès. Generalitat de Catalunya. Barcelona. SALRACH, J.M. (1935). "El procés de feudalització. Segles III-XII", Història de Catalunya, vol. II, dirigida per P. Vilar, Edicions 62, Barcelona.

